

Na co organizacja pożytku publicznego może wydać środki z 1,5%?

W wakacje organy skarbowe przekazują środki z 1,5% na konta organizacji pożytku publicznego. Zbliża się więc czas, kiedy wreszcie środki te zaczniemy wydawać! Co możemy zrobić z pieniędzmi uzyskanymi od podatników? Jakich zasad muszą trzymać się OPP?

Wydawanie pieniędzy z 1,5% w skrócie

1. mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego - to oznacza, że OPP ma dużą swobodę w decyzji, musi jednak mieścić się w sferach pożytku z art. 4 ustawy o pożytku.
2. wydatki muszą być spójne z zapisami w statucie organizacji.
3. OPP musi wyodrębnić w ewidencji księgowej środki z 1,5%.
4. środki mogą być wydane w dowolnym terminie.
5. warto pamiętać na co zbieraliśmy 1,5% i konsekwentnie przeznaczyć środki właśnie na to.

Regulacje dotyczące 1,5%, w tym także wskazówki na co można wydawać środki z 1,5%, znajdują się w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. To najważniejsze miejsce, w którym sprawdzamy czy ze środkami z półtora procenta postępujemy prawidłowo.

Wydatki z 1,5% według ustawy o działalności pożytku

art. 27 ustęp 2 ustawy o pożytku

Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Co oznacza zacytowany fragment ustawy o działalności pożytku publicznego? Wskazuje on tak naprawdę, że to sama OPP w największej mierze decyduje, na co wydaje środki. Musi jednak robić to w pewnych granicach. Są one zakreślone w ustawie dość szeroko. Katalog znajduje się w artykule 4 ustawy – to dobrze znana sfera pożytku. Wydatki muszą więc mieścić się w katalogu z art. 4, ale muszą też – o czym czasami zapominamy – być spójne z tym, co organizacja pożytku publicznego ma zapisane w swoim statucie.

Księgowe wyodrębnienie środków z 1,5%

Prawidłowe wydanie środków z 1,5% to nie tylko trzymanie się wskazówek opisujących, na co możemy wydać pieniądze. Środki z 1,5% i wydatki z 1,5% muszą być też odpowiednio księgowane. Nie możemy ich "zgubić" wśród innych wydatków.

art. 27 ustęp 2c ustawy o pożytku

Organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, o której mowa w art. 27c ust. 1.

Wyodrębnienie 1,5% umożliwi nam potem prawidłową realizację jednego z obowiązków OPP, jakim jest sporządzenie specjalnego sprawozdania organizacji pożytku publicznego i umieszczenie go w bazie sprawozdań OPP (co z kolei otworzy nam drogę do korzystania z alokacji w kolejnym roku)

Kiedy możemy lub musimy wydać 1,5%

Ustawa o pożytku nie określa, w jakim terminie należy wydać środki z półtora procenta. Zależy to od samej organizacji, jej planów i potrzeb. 1,5% nie musimy więc wydać w danym roku czy w ściśle wskazanym okresie.

Kiedy 1,5% zbieraliśmy na konkretne działania

Organizacje pożytku publicznego prowadzą kampanie, w ramach których namawiają podatników do przekazywania im 1,5%. W kampanii można komunikować tylko sam fakt zbierania środków z alokacji, ale można komunikować też więcej. I zwykle OPP to robią – informują, niekiedy precyzyjnie, na co planują przeznaczyć środki z 1,5%. W takiej sytuacji byłoby nieuczciwe przeznaczyć środki na coś zupełnie innego. Choć jak wskazano wyżej, ostatecznie o wydatkach decyduje OPP.

Zwrot nieprawidłowo wydatkowanych środków z 1,5%

Sytuację nieprawidłowego wydatkowania środków z 1,5% oraz konsekwencje tej sytuacji opisują ustępy 2a i 2b w artykule 27 ustawy o pożytku. Taką nieprawidłowość wykazuje kontrola (np. skarbowa lub Przewodniczącego Komitetu ds Pożytku Publicznego). Nieprawidłowo wydane środki podlegają zwrotowi i trafiają do specjalnego funduszu.

art. 27 ustępy 2a i 2b ustawy o pożytku

2a. W przypadku wydatkowania przez organizację pożytku publicznego środków finansowych pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w sposób niezgodny z ust. 2 **[mówiącym jak środki można wydawać - zacytowaliśmy go na początku tekstu]**, stwierdzonego w wyniku kontroli, o której mowa w art. 29, lub kontroli przeprowadzonej przez inny organ kontroli państwowej, naczelnika urzędu skarbowego lub naczelnika urzędu celno-skarbowego, Dyrektor Narodowego Instytutu wydaje decyzję zobowiązującą organizację pożytku publicznego do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

2b. Środki, o których mowa w ust. 2a, są przekazywane na rzecz Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego.